

Čís. 6569.

Kdo se zaručil za dluh a dal ho vtělit na své nemovitosti, jež byla napotom knihovně převedena na kupitele, převzavšího dluh na srážku z kupní ceny, jest oprávněn, došel-li napotom věřitel úhrady z nemovitosti, domáhati se na dlužnících a spolurukojmích solidárně náhrady a to na dlužnících celého dluhu, na spolurukojmích, nebylo-li nic jiného ujednáno, pouze příslušného podílu.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1926, Rv I 455/26.)

Syn žalobkyně Miloslav S. a spolužalovaný František D. podepsali v říjnu 1921 Živnostenské a obchodní záložně jako příjemci směnku na 15.000 Kč. Jako ručitelky spolupodepsaly směnku žalobkyně a spolužalovaná Anna D-ová. Na směnečný dluh uplatil Miloslav S. celkem 3.000 Kč. Živnostenská a obchodní záložna, považujíc dlužníky za pochybné, obrátila se přímo na ručitelku, žalobkyni, a navrhla jí, aby jí dala jistotu za směnečný dluh svým knihovním majetkem, by nemusela býti směnka zažalována. Žalobkyně dala pak dlužním úpisem ze dne 7. dubna 1922 na zbytek směnečné pohledávky 12.000 Kč v zástavu svůj domek čp. 310, jenž později přišel do dražby. Živnostenská a obchodní záložna obdržela z nejvyššího podání zaplacení směnečné pohledávky až na 2.683 Kč 89 h, jež pak zaplatil František D. Domek čp. 310 prodala žalobkyně dne 14. února 1922 manželům Miloslavu a Anně S-ovým, knihovně bylo na kupitele převedeno vlastnictví dne 23. dubna 1923. Žalobě, jíž se domáhala žalobkyně na žalovaných Anně D-ové a Františku D-ovi, by byli uznáni povinnými zaplatiti jí rukou společnou a nedílnou s Miloslavem S-em 9.316 Kč 11 h (12.000 Kč — 2.683 Kč 89 h), bylo procesním soudem první stolice vyhověno. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného Františka D-a, k dovolání Anny D-ové změnil napadený rozsudek v ten rozum, že zamítl ohledně ní žalobu ohledně 4.658 Kč 05 h (polovice zažalovaného peníze).

Důvody:

V rozporu se spisy jest dovolatelům tvrzení rozsudku odvolacího soudu, že žalobkyně mohla prodati domek manželům S-ovým dráž, kdyby na něm nebyla zavtělena pohledávka Živnostenské a obchodní záložny 12.000 Kč. Oba soudy prý přehlédly, že žalobkyně prodala domek již 14. února 1922, kdežto hypotéka pro záložnu byla zřízena teprve 7. dubna 1922, tedy v době, kdy nebyla vlastnící domku žalobkyně, nýbrž manželé S-ovi. Tato výtka neobstojí. Odvolací soud netvrdí, že žalobkyně mohla prodati domek manželům S-ovým dráž, kdyby na něm nebyla zavtělena pohledávka záložny, nýbrž uvádí jen, poukazuje při tom ku převzatému zjištění prvního soudu na základě výpovědi svědků Miloslava a Anny S-ových, že, kdyby nebyla na nemovitostech vázla po-

hledávka záložny 12.000 Kč, byli by musili nabyvatelé Miloslav a Anna S-ovi tento peníz žalobkyni buď hotově vyplatiti, nebo zajistiti na oněch nemovitostech. Z tohoto zjištění jest patrno, že manželé S-ovi při ujednání trhové smlouvy ze dne 14. února 1922 již věděli o závazku Františky S-ové vůči záložně z dlužného úpisu ze dne 7. dubna 1922, že s ním bylo také při smlouvě počítáno a že proto došlo ke knihovnímu převodu práva vlastnického na manžele S-ovy teprve po zavtělení pohledávky záložny, jež se stalo 14. dubna 1922, totiž až 23. dubna 1923. Co do právního posouzení věci nutno se předem obíratí námitkou nedostatku aktivní legitimace Františky S-ové k žalobě. Jest zjištěno, že se žalobkyně spolu se žalovanou Annou D-ovou zaručila za směnečný dluh Miloslava S-a a Františka D-a 15.000 Kč s přísl., na nějž onen uplatil 3.000 Kč, tento 2.683 Kč 89 h a zbytek 9.316 Kč 11 h že došel úhrady z nejvyššího podání za domek čp. 310 s pozemky, na kterýchžto dala ž a l o b k y n ě zajistiti směnečnou pohledávku Živnostenské a obchodní záložny, by odvrátila směnečnou žalobu. Věřitelce dostalo se také z těchto nemovitostí úhrady co do částky vymáhané nyní žalobou. Jest lhostejno, že v době knihovního zajištění pohledávky záložny byly již nemovitosti prodány manželům S-ovým, neboť vklad práva vlastnického stal se až za rok po onom zajištění, k němuž došlo v době, kdy knihovní vlastníci byla ještě žalobkyně. Že manželé S-ovi převzali i tento pozdější knihovní dluh, třeba že dle notářského spisu ze dne 14. února 1922 nebyl z knih patrný, plyne ze zjištění, o němž se stala zmínka při vyřízení dovolacího důvodu Šu 503 čís. 3 c. ř. s. Tím se však zmenšila kupní cena nemovitosti právě o peníz odpovídající tehdejší pohledávce záložny a byli by musili přejímatelé nemovitosti jinak peníz tento uhraditi žalobkyni buď hotově nebo zajištěním na ukoupených nemovitostech, jak nižší soudy výslovně zjistily. Vynaložila tedy žalobkyně 9.316 Kč 11 h k úhradě směnečné pohledávky ze svého a jest proto k žalobě aktivně legitimována. Zbývá se jen obíratí otázkou, zda a jak dalece se může žalobkyně hojiti na žalovaných. A tu nutno míti na zřeteli původní právní poměr všech účastníků. Jest nesporno, že šlo o směnečný dluh. Přínými dlužníky (příjatelí) byli Miloslav S. a František D., kdežto žalobkyně a Anna D-ová podepsaly směnku jako ručitelky. Dle čl. 81 směn. ř. jest závazek všech, kdo směnku podepsali, vůči směnečnému věřiteli ovšem solidární. Co do postihu rukojmího, který zaplatil celý dluh, platí však normy obecnoprávní a jest tu rozeznávati poměr mezi rukojmím a příným dlužníkem s jedné strany a mezi ním a spolurukojmím se strany druhé. Dle Šu 1358 obč. zák. může rukojmí, který zaplatil cizí dluh, za který ručil osobně neb určitým majetkem, žádati na dlužníkovi náhradu uhrazeného dluhu. Na spolurukojmím může se však podle Šu 1359 obč. zák., pokud zaplatil celý dluh, domáhati náhrady podle zásad Šu 896 obč. zák., tedy pokud nebylo mezi nimi co do rozsahu rukojemství nic jiného ujednáno, stejným dílem. Dle toho může žalobkyně požadovati na každém z příných dlužníků, tedy i na Františku D-ovi náhradu celého zažalovaného peníze, na Anně D-ové však jen polovici, poněvadž nebylo prokázáno, že mezi nimi byl co do ručení ujednán poměr jiný. Solidarita závazku obou žalovaných plyne již z povahy věci, poněvadž jde o tutéž

pohledávku. K dalším vývodům dovolání stačí uvést, že jest lhostejno, zda valutu směnečné zápůjčky převzal Miloslav S. či František D., když jest zjištěno, že si peníze vypůjčili oba.

Čís. 6570.

**Císařský patent ze dne 5. července 1853, čís. 130 ř. zák. není na zá-
vadu vydržení vlastnictví k lesnímu pozemku.**

**Pokud dlužno ve způsobu užívání lesa spatřovati dostatečný projev
vlastnické vůle.**

(Rozh. ze dne 10. prosince 1926, Rv II 713/26.)

Žalobě, již domáhali se žalobci na žalovaném uznání vlastnictví k lesu na základě vydržení, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolatel vytýká napadenému rozsudku neprávem jako mylné právní posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) kladnou odpověď na otázku, zda lze vydržeti v l a s t n i c t v í na lesním pozemku. Jeho názor, že tomu brání předpis §§ 1, 2, 6 a 43 cís. pat. ze dne 5. července 1853, čís. 130 ř. zák. je mylný a odporuje jak doslovu, tak i smyslu těchto předpisů. Podle nich je toliko vyloučeno vydržení s l u ž e b n o s t í na lesním pozemku, ale není vyloučeno vlastnictví. Mělo býti zabráněno, by lesní majetek nebyl znovu zatěžován břemeny, jichž vyvazení si řečený patent vzal za účel. Avšak dosažení jeho účelu není nikterak ohroženo změnami v osobách vlastníků lesních pozemků, i když nastaly vydržením. Mylným je také dovolatelův názor, že § 43 zakazuje vykonávati oprávnění, tvořící obsah služebnosti. Praví jen, že v něm naznačená služebnostní práva nemohou býti budoucně vydržena. Tím jen tolik řečeno, že jich nelze vydržením nabýti, i kdyby byla oprávnění, tvořící jich obsah, vykonávána po vydržecí dobu a také jinak — bez ohledu na řečený zákon — byly splněny všechny skutečné a právní předpoklady vydržení. Mimo to je podstatný rozdíl v právní povaze výkonů, jež vedou neb mají vésti k vydržení služebnosti, a výkonů, jež vedou neb mají vésti k vydržení vlastnictví. Ony činí vydržující sice jako své právo, ale věda, že zasahuje jich výkonem do vlastnictví jiné osoby k služebnému pozemku, kdežto tyto výkony pokládá za výron svého domnělého vlastnického práva k pozemku, jsa o něm v bezelstném a zákonem chráněném přesvědčení, že je jeho vlastnictvím, nezasahuje jimi tudíž vědomě do cizích práv. Vydržením služebnosti zatěžuje se lesní majetek břemenem, jež může podle okolností býti i na povážlivou újmu lesnímu hospodaření, chráněnému ve veřejném zájmu vůbec a před takovým zatěžováním zvláště zmíněným patentem. Vydrženým vlastnictvím k lesnímu pozemku se lesní majetek nijak nezatěžuje a změna v osobě vlastníka je pro lesní hospodářství celkem, alespoň zásadně, lhostejna. To nejlépe vidno z toho,